Kulturutskottets betänkande

1976/77: 23

med anledning av motion angående en utredning rörande barnkulturfrågorna

Motionen

I motionen 1975/76:2015 av herr Bohman m. fl. (m), vars behandling i vissa delar på förslag av kulturutskottet i betänkandet 1975/76:42 uppskjutits till riksmötet 1976/77, yrkas bl. a.

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om en parlamentarisk utredning för en samlad översyn av barnkulturfrågorna i enlighet med vad som anförts i motionen 1975/76:1979.

Motiveringen till yrkandet återfinns i avsnittet "Kultur" i motionen 1975/76:1979.

Övriga yrkanden i motionen 1975/76:2015 behandlas av kulturutskottet i andra sammanhang.

Det är enligt motionen 1975/76:1979 väsentligt att insatser för barn och ungdomar inordnas i kulturpolitiken. Den satsning som enligt moderata samlingspartiet bör göras för att stimulera hemmen att ta del av kulturutbudet bör bedömas i samband med förskolans och den obligatoriska skolans möjligheter att nå alla barn och ungdomar med information om och stimulans till ett vitalt kulturliv.

Skolans viktiga roll som kulturfaktor har enligt motionärerna inte kommit till uttryck i den hittillsvarande kulturpolitiken. Exempelvis bör skolan i ökad omfattning besökas av utövande konstnärer, teater- och musikgrupper etc.

Motionärerna är medvetna om att statens kulturråd förutsätts ägna barnkulturfrågorna stor uppmärksamhet och att en särskild arbetsgrupp i utbildningsdepartementet arbetar med barnkulturfrågor. De nämner även skolöverstyrelsens utvecklingsarbete beträffande undervisningen i praktisk-estetiska ämnen.

De anser emellertid att denna splittrade karaktär hos bevakningen är otillfredsställande. En samlad översyn bör därför snarast komma till stånd. För att garantera allsidighet i utredningsarbetet bör parlamentariker delta. Bland de frågor som måste lösas snarast är samarbetet mellan förskola/skola och kommunbibliotek.

Utskottet

Kulturutskottet har under de senaste åren vid flera tillfällen behandlat motioner angående kulturpolitiska insatser för barn och ungdom. De ut-

talanden utskottet därvid gjort i de av riksdagen godkända betänkandena KrU 1974:15, 1975:12 och 1975/76:35 ger uttryck för utskottets uppfattning att barnkulturfrågorna är viktiga och måste ägnas stor uppmärksamhet.

Insatser för att stimulera kulturverksamheten bland barn och ungdom har också tillkommit bl. a. efter förslag i 1975 års kulturproposition (prop. 1975:20). Förslagen, som i huvudsak gällde resurser inom barn- och ungdomslitteratur- samt barnfilmområdena, grundades på ett beredningsarbete i den barnkulturgrupp som hösten 1974 knöts till utbildningsdepartementet, med uppgift att bl. a. analysera behovet av insatser för barnen inom områden som de senaste årens kulturutredningar inte behandlat. Avsikten var att barnkulturgruppen skulle ha slutfört sitt arbete vid utgången av budgetåret 1975/76. Så blev emellertid inte fallet. Gruppens arbete som beredningsorgan för budgetförslag inom barnkulturområdet pågår alltjämt. Utskottet har erfarit att gruppen inom kort avslutar sitt arbete och kommer att redovisa sina ställningstaganden och förslag i en rapport under våren 1977.

Frågor om barns och ungdoms kulturella aktivitet har uppmärksammats även i andra sammanhang. Utredningen om skolans inre arbete (SIA) har framhållit skolans kulturpolitiska ansvar. Förskolans förutsättningar och betydelse i fråga om barnens kulturutveckling beaktas i arbetsplanen för förskolan. Även i verksamhetsprogrammet för den barnomsorg som omfattar fritidshem och annan fritidsverksamhet betonas värdet av kulturella aktiviteter. Vidare har barnmiljöutredningen, som har att utarbeta en systematisk redovisning av hur barnens levnadsvillkor utvecklats, avlämnat en särskild rapport om barnkultur.

Utskottet delar den uppfattning som redovisats i motionen 1975/76:1979, och som ligger till grund för utredningsyrkandet i motionen 1975/76:2015, att en samlad översyn av barnkulturfrågorna behövs. Det kan förutsättas att den rapport som inom en nära framtid är att vänta från utbildningsdepartementets barnkulturgrupp kommer att innehålla en grundlig inventering av olika behov inom barnkultursektorn. Utskottet utgår från att rapporten kommer att remissbehandlas och att därigenom ett allsidigt och omfattande material för bedömning av fortsatta insatser för barn- och ungdomskultur kommer att föreligga. På grundval av ett sådant underlag bör kunna avgöras vilka åtgärder som är lämpliga att vidta. I avvaktan härpå bör enligt utskottets uppfattning inte heller definitiv ställning nu tas till behovet av en parlamentarisk utredning för en samlad översyn av barnkulturfrågorna.

Med det anförda avstyrker utskottet yrkande 1 i motionen 1975/76:2015 och hemställer

att riksdagen avslår motionen 1975/76:2015, yrkande 1.

Stockholm den 30 november 1976

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Andersson i Lycksele (s), Sundman (c), Nilsson i Agnäs (m), Green (s), fru Frænkel (fp), herrar Norrby (c), Sörenson (s), Bladh (s), Richardson (fp), fru Eliasson (c), fru Rönnung (s), fröken Öhrsvik (s), fröken Eliasson (c) och herr Karlén (m).

GOTAB 52621 Stockholm 1976